

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о ревизији
финансијских извјештаја општине Србац
за период 01.01-31.12.2008. године**

Број: РВ063-09

Бања Лука, 30.12.2009. године

САДРЖАЈ

ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	3
ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ	4
1 Увод.....	4
2 Спровођење препорука из претходног извјештаја.....	4
3 Закључак о функционисању система интерне контроле	4
4 Финансијски извјештаји.....	5
4.1 Извјештај о годишњем извршењу буџета	5
4.1.1 Припрема, израда и доношење буџета	5
4.1.2 Приходи и добици	6
4.1.3 Текући трошкови	6
4.1.4 Капитална улагања	8
4.1.5 Набавке	8
4.2 Биланс успјеха	9
4.2.1 Приходи.....	9
4.2.2 Расходи	10
4.2.3 Разлика прихода и расхода	10
4.3 Биланс стања	10
4.3.1 Актива.....	10
4.3.2 Пасива.....	11
4.3.3 Нераспоређени вишак прихода и расхода.....	12
4.4 Напомене уз финансијске извјештаје	12
4.5 Потенцијалне обавезе	12

ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Предмет ревизије

Извршили смо ревизију приложеног биланса стања општине Србац (у даљем тексту: Општина) са стањем на дан 31. децембра 2008. године и одговарајућег биланса успјеха, извјештаја о извршењу буџета за годину која се завршава на тај дан, те ревизију усклађености пословања и преглед значајних рачуноводствених политика и других објашњавајућих напомена.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник је одговоран за припрему и фер презентацију ових финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале усљед корупције или преваре; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствене процјене које су разумне у датим околностима. Начелник је такође одговоран за усклађеност пословања Општине са важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора, INTOSAI и Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе, те да је пословање усклађено са важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизорских доказа о усклађености пословања и о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталим усљед корупције или преваре. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примјењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основу за наше ревизорско мишљење.

Квалификација

Као што смо навели под тачком 4.1.1 Извјештаја, одредбе Закона о буџетском систему, које се односе на припрему, израду и извршење буџета, нису у потпуности проведене, што је довело до неуједначеног процента извршења буџета, јер су буџетска средства остварена 5% мање од плана, а буџетска потрошња 2% више од плана, што није у складу са чл. 39. наведеног Закона.

Одлука о буџету и Одлука о извршењу буџета нису објављене у Службеном гласнику Општине, што није у складу са чл.75. Закона о локалној самоуправи и чл. 67 Статута.

Као што смо навели у тачки 4.1.5 Извјештаја, процедуре набавке нису у потпуности усаглашене са одредбама Закона о јавним набавкама, јер: за одржавање возила у износу од 46.182 КМ и за дио трошкова репрезентације у износу од 63.781 КМ нису провођене процедуре избора добављача према Закону о јавним набавкама; уговори углавном не садрже заштитне клаузуле, а поједини добављачи су извршене радове и услуге фактурисали по цијенама које нису уговорене (комунално уређење града, набавка материјала, набавка роба).

Како је наведено у тачки 4.3 Извјештаја, дугорочна разграничења су исказана више за 980.430 КМ, јер Општина није усагласила своју књиговодствену евиденцију обавеза по основу камата са отплатним плановима кредита, неотписана вриједност сталних средстава више за 95.113 КМ, због погрешне класификације набавке сталних средстава на позицију текућих трошкова и због неевидентирања продаје земљишта на позицији сталних средстава и краткорочна потраживања мање за 25.266 КМ, колико је (према подацима ШГ) остало неплаћено накнаде по Закону о шумама, што се односи и на одговарајуће позиције пасиве.

Као што смо навели у тачки 4.3.1 Извјештаја, извршена процјена вриједности сталне имовине није обзбиједила исказивање вриједности према историјском трошку. За један дио сталних средстава (нпр. путеви, јавна расвјета, домови културе, дио опреме) обрачун амортизације није вршен на основу процијењеног вијека коришћења, што није у складу са МРС ЈС – 17, параграф 66.

Мишљење

По нашем мишљењу, осим за ефекте који на финансијске извјештаје имају питања наведена у претходним пасусима, финансијски извјештаји истинито и објективно, по свим битним питањима, приказују стање имовине и обавеза на дан 31. децембра 2008. г, резултат пословања и извршење буџета Општине, за годину која се завршава на тај дан, у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања.

Финансијско пословање Општине у току 2008. г., осим за наведено у претходним пасусима, било је у свим материјално значајним аспектима усклађено са важећом законском регулативом.

Бања Лука, 30.12.2009. г.

Главни ревизор

Бошко Чеко

РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Руководству Општине препоручујемо да:

1. Код доношења интерних аката води рачуна о њиховој усклађености са законским и другим прописима којима је одређена област регулисана и успостави адекватан интерни контролни систем у сврху спречавања могућег ненамјенског и нерационалног трошења јавних средстава.
2. Доследно спроводи одредбе Закона о буџетском систему, прецизније и свеобухватније планира буџетску потрошњу уз примјену економске класификације буџетских издатака, како је предвиђено контним оквиром.
3. Изврши одговарајуће анализе у вези са утврђеним неправилностима код спровођења набавки и успостави адекватан интерни контролни систем који ће осигурати досљедну примјену Закона о јавним набавкама и ефикасно трошење јавних средстава у складу са одредбама уговора, планом набавки и усвојеним буџетом.
4. Изврши анализу и процјену надокнадивости свих потраживања, у складу са чл. 16. Правилника о рачуноводственој политици за кориснике буџета Републике, изврши процјену њихове наплативости и оправданости постојања и у прописаним роковима изврши њихово усаглашавање са дужницима.
5. Изврши исправку процјене сталних средстава у складу са МРС ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема.
6. У складу са важећим законским прописима изврши финансирање утврђеног кумулативног дефицита.
7. Ажурира податке о судским споровима и стално прати, анализира, процјењује и објелодањује податке у вези са истим.
8. Лицима одговорним за састављање финансијских извјештаја препоручујемо да Напомене уз финансијске извјештаје састављају према МРС ЈС – 1 Презентација финансијских извјештаја, Параграф 127–139 и Правилнику о финансијском извјештавању.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ

1 Увод

Општина Србац налази се у сјеверном дијелу Републике Српске и заузима површину од 453 км². Сјеверну границу Општине у дужини од 42 км чини међународна граница између Босне и Херцеговине и Хрватске. Административно је подијељена у 19 мјесних заједница са 39 насељених мјеста у којима, по процјени, сада живи око 22.000 становника, од чега у граду око 5.000.

Скупштина општине је 29.01.2008. г. донијела Основе економске политике општине за 2008. г. чији су циљеви: повећање запослености и привлачење страног и домаћег капитала усмјереног ка покретању предузетништва; стварање повољних инфраструктурних услова и повољног привредног амбијента у Општини, наставак инвестирања, развој малих и средњих предузећа и активно вођење социјалне политике.

Одлуком Владе РС, Општина је за 2008. г. разврстана у категорију средње развијених општина у Републици Српској. Сједиште Општине је у Српцу, ул. Моме Видовића бр. 7. Ревизијом нису обухваћени финансијски извјештаји нижих буџетских корисника и Консолидовани финансијски извјештај Општине.

Чињеница да се ревизија спроводи провјером на бази узорака и да у систему интерне контроле и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија је, уз примјену адекватних метода, извршена у планираном периоду.

Општина је у законском року доставила примједбу на Нацрт извјештаја. Примједба је прихваћена и уграђена у текст извјештаја, али је таквог карактера да не мијења ревизорско мишљење. Одговор на примједбу достављен је Општини уз овај извјештај.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2 Спровођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је ревизију финансијских извјештаја Општине за 2005. г. и сачинила извјештај у којем је изражено негативно мишљење. У циљу отклањања неправилности Општина је сачинила одговарајући План. Ревизијом је утврђено да дио препорука није спроведен, и то: плате функционера нису у потпуности усклађене са Законом о статусу функционера јединица локалне самоуправе, попис није у потпуности усклађен са важећим Правилником, није успостављена евиденција о набављеним и утрошеним количинама робе и није вршено материјално и финансијско задужење и раздужење.

3 Закључак о функционисању система интерне контроле

Усвајањем и доношењем одговарајућих интерних аката створене су претпоставке за функционисање система интерне контроле.

Контролно окружење није у потпуности успостављено на адекватан начин. Правилником о организацији и систематизацији, систематизована су 63 радна мјеста, за 84 извршилаца, а на дан 31.12.2008. г. било је запослено 69 радника на неодређено

вријеме, 6 радника на одређено вријеме, 2 функционера и 1 приправник. По завршетку локалних избора у октобру 2008. г. дошло је до одређених персоналних промјена.

Предсједник СО функцију обавља волонтерски, а не са статусом запосленог лица, што није у складу са чл. 9 Закона о статусу функционера јединица локалне самоуправе.

Општина није донијела Средњорочни програм одржавања, заштите, реконструкције и изградње локалних путева и улица у насељу, сходно чл. 18. Закона о јавним путевима.

Правилником о интерној контроли дефинисани су процеси са средњим и високим степеном ризика и поступци надгледања. Нису прописани поступци **процјене ризика** и није вршена процјена ризика функционисања значајних процеса и настанка материјално значајних грешака.

Донесени Правилник о интерним и контролним поступцима није у довољној мјери дефинисао **контролне активности**. Није пописана и процијењена цјелокупна имовина Општине, према одредбама Закона о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе, а начелник није донио одлуку о отпису опреме, као ни о даљем поступању са опремом која се отписује и искњижава из књигоовдствених евиденција. Пописом нису обухваћени ситан инвентар, роба, финансијски и обрачунски односи са другим повезаним јединицама, краткорочна разграничења и извори средстава,

У погледу **информација и комуникација** дефинисано је да су поступци информисања интерни и екстерни, а комуникација се одвија у складу са утврђеном организацијом и описом послова. Рачуноводствени систем је организован и успостављен у складу са законском регулативом. Обрада, класификација и евидентирање пословних трансакција у 2008. г, вршена је у оквиру успостављеног рачуноводственог система, који чини главна књига буџета и главна књига за административну службу. Нижи буџетски корисници организовали су властити рачуноводствени систем и административној служби достављају извјештаје ради консолидовања и извјештавања о трошењу дозначених средстава. Општина за 2008. г. није вршила контролу трошења средстава код нижих буџетских корисника, а нису ни усвојене одговарајуће процедуре којима се овај надзор дефинише. Од 01.01.2009. г. главна књига Општине је саставни дио главне књиге Трезора.

Интерним актом нису дефинисане и прописане одговарајуће процедуре **мониторинга** интерних контрола. Ревизији нису презентована документа која указују на то да је мониторинг интерних контрола и обављан.

Постојећа организација и функционисање система интерне контроле, у довољној мјери не осигурава ефикасно пословање, поуздано финансијско извјештавање и усклађеност са важећим прописима.

4 Финансијски извјештаји

4.1 Извјештај о годишњем извршењу буџета

4.1.1 Припрема, израда и доношење буџета

Буџет општине за 2008.г, Скупштина је усвојила 25.12.2007. године, а ребаланс буџета 26.12.2008. г. у износу од 9.672.000 КМ. Одлуком о извршењу буџета начелник општине је овлашћен да може средства распоређена буџетом прераспоредити у оквиру корисника буџетских средстава и то до 5% укупно усвојених средстава буџетских корисника којима се средства умањују.

Ревизијом проведених активности на припреми, изради и доношењу буџета утврђено је да:

- поједине позиције трошкова планиране су у збирном износу (нпр. трошкови комуналних и комуникационих услуга, трошкови текућег одржавања и уговорене услуге), што онемогућава упоређивање планираних и извршених трошкова, како је дефинисано МРС ЈС – 24 Презентација буџетских информација у финансијским извјештајима, параграфи 14 и 31,
- код планирања буџетске потрошње није у потпуности примијењена економска класификација, сходно чл. 14. Закона о буџетском систему РС и
- су буџетска средства остварена 5% мање од плана, а буџетска потрошња 2% више од плана, што није у складу са чл. 39 Закона о буџетском систему РС.

4.1.2 Приходи и добици

Буџетска средства према финансијским извјештајима Општине исказана су у износу од 9.191.048 КМ, што је за 21.104 КМ мање од стања по налазу ревизије.

Ревизијом исказаних буџетских средстава, утврђено је сљедеће:

Због неправилног евидентирања трошкова вршења стручних послова у газдовању приватним шумама, мање су исказани непорески приходи и уговорене услуге за 21.104 КМ.

Влада РС је 13.03.2008. г. донијела Одлуку о одобрењу средстава за суфинансирање изградње путева на територији Општине у износу од 2.600.000 КМ, о чему је са ЈП «Путеви РС» закључен Споразум о регулисању међусобних односа. На захтјев Општине, ЈП «Путеви РС» дало је сагласност да се износ од 500.000 КМ искористи за финансирање текућег одржавања локалних и некатегорисаних путева и улица у 2008. г, што је у књиговодственим евиденцијама евидентирано одговарајућим ставовима. Осим тога, Општина је износ од 33.767 КМ искористила за покриће дефицита из 2007. г, јер је израду пројекта и изградњу јавне расвјете у тој години финансирала из властитих средстава. Ово није објелодањено у Напоменама уз финансијске извјештаје.

Према подацима који су ревизији презентовани, средства од ЈП «Путеви РС» евидентирана као капитални приливи у износу од 2.066.233 КМ искоришћена су за финансирање изградње и реконструкције путева 287.230 КМ, изградње и реконструкције улица 857.500 КМ, изградње јавне расвјете 329.203 КМ и за измирење обавеза по основу кредита према добављачима из 2007. г. од 592.300 КМ.

4.1.3 Текући трошкови

Ревизијом буџетске потрошње Општине, утврђено је сљедеће:

Бруто плате и накнаде трошкова запослених и скупштинских одборника исказани су у износу од 1.794.135 КМ.

Појединачним колективним уговором за запослене у Административној служби, чл. 3, прописано је да најнижу цијену рада која чини основицу за обрачун плате, утврђује начелник за мјесец за који се врши обрачун, што није у складу са одредбама Општег колективног уговора и Посебног колективног уговора за запослене у области управе РС, којима је регулисано да цијену рада, као израз вриједности за најједноставнији рад и основ за обрачун плате, заједнички утврђују потписници колективног уговора.

Обрачун плата функционерима вршен је на основу двије одлуке: Одлуке о платама и другим правима функционера (за начелника и замјеника начелника) и Одлуке о накнадама и другим правима одборника, предсједника и потпредсједника СО. Основицу за обрачун плате предсједника и потпредсједника СО представља висина накнаде одборника, што није у складу са чл. 17 Закона о статусу функционера јединица локалне самоуправе.

Накнада запосленима за унос података из матичних књига у електронску базу података (12.442 КМ) неправилно је обрачуната и евидентирана на позицију накнада трошкова

запослених, умјесто на позицију бруто плата, јер се ради о прековременом раду, а не о привременим и повременим пословима.

Одборницима, предсједнику и потпредсједнику СО, поред накнаде утврђене Одлуком, исплаћивана је и накнада за присуство сједницама СО, иако наведена накнада није прописана ни једним интерним актом Општине, што за 2008. г. износи 3.344 КМ.

Препоручујемо руководству Општине да преиспита наведене неусклађености и да код доношења интерних аката води рачуна о њиховој усклађености са законским и другим прописима којима је одређена област регулисана и успостави адекватан интерни контролни систем у сврху спречавања могућег ненамјенског и нерационалног трошења јавних средстава.

Путни трошкови су исказани у износу од 40.848 КМ.

Трошкови енергије су исказани више за 121.342 КМ, јер су на овој позицији неправилно евидентирани трошкови електричне енергије за јавну расвјету у наведеном износу, умјесто на позицији уговорених услуга.

Трошкови комуналних и комуникационих услуга исказани су у износу од 68.506 КМ, што је за 5% више у односу на средства одобрена ребалансом буџета. На телефонске трошкове се односи 49.826 КМ. Висина трошкова мобилних телефона је ограничена Одлуком о утврђивању права на коришћење телефона (2.450 КМ мјесечно), а сравање дозвољених и учињених трошкова врши се тромјесечно.

Набавка материјала је исказана више за 10.302 КМ, због погрешног евидентирања на овој позицији, умјесто на позицији уговорених услуга, набавке промотивног материјала («поло мајице») у наведеном износу.

Трошкови услуга превоза и горива исказани су у износу од 144.458 КМ. Више су исказани за 59.076 КМ, због погрешне евиденције на овој позицији утрошеног горива које је одобрено другим правним и физичким лицима.

Ревизијом је утврђено да се не поштују одредбе Правилника о условима и начину коришћења путничких аутомобила, јер: набавка горива се не врши само од добављача са којим је закључен уговор (чл. 16 Правилника); преузимање горива се не врши на основу утврђене потврде (чл. 17 Правилника); није успостављена евиденција трошкова (утрошак горива, уља, прање, одржавање) по возилима (чл. 18 Правилника); а успостављена евиденција утрошеног горива је непотпуна, јер не садржи гориво правдано и исплаћено из благајне у износу од 10.986 КМ.

Трошкове текућег одржавања исказане у износу од 697.960 КМ чине трошкови одржавања локалних путева 393.068 КМ, одржавање зелених површина 136.119 КМ, материјал и услуге одржавања возила 45.332 КМ, материјал и услуге одржавања зграда 26.230 КМ, зимско одржавање путева 21.190 КМ, материјал и услуге одржавања опреме 6.206 КМ и остали трошкови одржавања 69.815 КМ. Исказани су више за 246.904 КМ, због неправилног евидентирања на овој позицији, умјесто на позицији уговорених услуга трошкова комуналног уређења града 170.416 КМ, трошкова чишћења снијега 21.190 КМ, набавке и постављања билборда 11.700 КМ, набавке контејнера и канти за одлагање смећа 8.653 КМ и умјесто на позицији сталних средстава 34.945 КМ (набавка и постављање саобраћајних знакова 29.792 КМ и клима уређаја 5.153 КМ). Средства од 500.000 КМ којима је на основу сагласности ЈП «Путеви РС» промијењена намјена (текуће одржавање и реконструкција локалних путева и улица), према презентованим подацима коришћена су и за зимско одржавање путева и за комунално уређење града. Пошто су средства за наведену намјену планирана у једном износу, ревизија се није могла увјерити у њихово намјенско трошење.

Уговорене услуге које су исказане у износу од 413.563 КМ, односе се на: трошкове репрезентације 176.971 КМ, услуге медија и информисања 52.242 КМ, услуге штампања 48.798 КМ, разне стручне услуге 38.111 КМ, судска рјешења 37.332 КМ, стручно образовање и усавршавање 16.935 КМ, трошкове пројектне документације 15.445 КМ, трошкове комуналне инфраструктуре 12.443 КМ и остало 15.286 КМ.

Исказане су мање за 364.707 KM, а што је објашњено на позицијама набавке материјала, трошкова услуга превоза и горива и трошкова текућег одржавања.

Правилником о коришћењу средстава која се признају као трошкови репрезентације није дефинисано у које се сврхе може користити репрезентација, начин правдања учињених трошкова, као ни ограничење износа. У току ревизије је утврђено да о набављеним артиклима за властити кафе ресторан није успостављена потребна евиденција: није вршено материјално и финансијско задужење и раздужење робе, а пописом није обухваћено стање ових залиха, јер се набавка у цјелости евидентира на рачуне трошкова.

Текуће помоћи исказане у износу од 1.283.850 KM односе се на помоћи појединцима 515.253 KM, помоћи непрофитним организацијама 759.660 KM и помоћи мјесним заједницама 1.500 KM. Исказане су мање за 59.076 KM (везано за трошкове услуга превоза и горива).

Планирање појединих позиција у збирним износима онемогућава упоређивање извршених и планираних трошкова, па се ревизија није могла увјерити да ли су јавна средства трошена намјенски и рационално, што указују на недовољно ефикасну функцију планирања и/или нерационално трошење буџетских средстава изван утврђеног оквира и дефинисаних приоритета трошења и инвестирања, што није у складу са чл. 39 Закона о буџетском систему РС.

Набавка канцеларијског материјала, комунално уређење града, набавка робе за чајну кухињу (трошкови репрезентације) и набавка осталог материјала фактурисана је по цијенама које не одговарају уговореним цијенама.

Руководству Општине препоручујемо досљедно спровођење одредби Закона о буџетском систему, прецизније и свеобухватније планирање буџетске потрошње уз примјену економске класификације буџетских издатака, како је предвиђено контним оквиром и успостави адекватан интерни контролни систем у сврху спречавања могућег ненамјенског и нерационалног трошења јавних средстава.

4.1.4 Капитална улагања

Скупштина општине је крајем децембра 2007. г. донијела Одлуку о усвајању Плана капиталних инвестиција за 2008. г. којом је дефинисано улагање у капиталне трошкове 16.468.700 KM. Одлуком о буџету за 2008. г. утврђено је улагање у капиталне трошкове у износу од 10.800.000 KM (одлуком о ребалансу 3.133.500 KM), што значи да усвојени План капиталних инвестиција није био основа за планирање средстава за капиталне трошкове у буџету за 2008. г.

Према подацима исказаним у финансијским извјештајима капитални трошкови износе 2.844.509 KM и исказани су мање за 34.495 KM, због неправилне класификације набавке и постављања саобраћајних знакова и набавке клима уређаја.

4.1.5 Набавке

Упоредјујући проведене активности набавки обухваћених узорком, са одредбама Закона о јавним набавкама, утврђено је сљедеће:

Рехабилитација локалног пута кроз насеље Пријебљези

Износи у понудама се значајно разликују – понуда одабраног понуђача је нижа за 37.059 KM (15,2%) од другопласиране, за 65.836 KM (24,2%) од трећепласиране и за 126.000 KM (37,19%) од највеће понуде, што указује на могуће разлике у квалитету понуђених радова, а уговорни орган није у вези са тим тражио додатно образложење.

Иако је тендерском документацијом тражена изјава понуђача да ће у случају додјеле уговора, а прије његове реализације, обезбиједити гаранцију за добро извршење посла у износу од 1% од уговорене вриједности, користећи уобичајене форме гаранције, са

извођачем радова је уговорено да ће се осигурање извршења уговорених обавеза обезбиједити путем налога за пренос средстава, овјереног од стране извођача радова на износ од 1% од уговорене вриједности.

Изградња спортске дворане

Након проведене процедуре за послове изградње спортске дворане 04.04.2008. г. закључен је уговор са д.о.о «Нискоградња» Лакташи у износу од 2.208.748 КМ. За додатне послове који нису предвиђени основним уговором, 15.08.2008. г. закључен је Анекс уговора на износ од 579.081 КМ. г. Савјет за развој Републике Српске је 13.06.2008. г. донио Одлуку о финансирању пројекта «Изградња спортске дворане у општини Србац», а средства за финансирање тог пројекта у износу од 2.208.800 КМ обезбиједиће се из остварених приватизационих прихода на тзв. непрофитној основи, по економско – социјалној компоненти развојног програма Републике Српске 2007 – 2010. Меморандум о реализацији наведеног пројекта закључен је 30.06.2008. г. између Општине, Министарства финансија и Министарства за омладину, породицу и спорт РС. Ревизији није презентована документација о примјени Уредбе о предлагању, одабиру и реализацији пројекта из економско-социјалне компоненте развојног програма Републике Српске (чл. 13, 16, 18, 19, 21, 23, 27. тачка 2 и чл. 30).

Износи у понудама се значајно разликују (понуда одабраног понуђача је нижа за 283.182 КМ од другопласиране, за 317.773 КМ од трећепласиране и за 497.496 КМ од највеће понуде), уговорни орган није тражио додатно образложење ни анализу цијена, а на основни уговор је закључен анекс са значајним износом додатних радова (579.081 КМ).

Набавка артикала за чајну кухињу

Оглас за прикупљање понуда за набавку артикала за чајну кухињу поништен је, јер су достављене понуде биле веће од износа средстава планираних у буџету за ову намјену. Поновно обавјештење објављено, а уговорни орган није отклонио разлоге због којих је поништен први оглас. Понуду је доставио један понуђач коме је додијељен уговор. Добављач је робу фактурисао по цијенама које су биле и веће и мање од уговорених, а уговорни орган је такве фактуре прихватио и овјеравао.

Код осталих узоркованих набавки, утврђено је сљедеће:

- уговори углавном не садрже заштитне клаузуле које обезбјеђују извршење посла квалитетно и у року (нпр. нису дефинисане казне, пенали гаранције, ретенција и сл.),
- за одржавање возила (46.182 КМ) и за дио трошкова репрезентације (63.781 КМ) Општина није вршила избор добављача према Закону о јавним набавкама.

Руководству Општине препоручујемо да изврши одговарајуће анализе у вези са утврђеним неправилностима код спровођења набавки и да успостави адекватан интерни контролни систем који ће осигурати досљедну примјену Закона о јавним набавкама и ефикасно трошење јавних средстава у складу са одредбама уговора, планом набавки и усвојеним буџетом.

4.2 Биланс успјеха

Подаци везани за приходе и расходе, наведени су у дијелу овог извјештаја, везано за извршење буџета.

4.2.1 Приходи

Приходи у билансу успјеха Општине исказани су у износу од 6.062.995 КМ. Према налазу ревизије износе 6.084.099 КМ.

4.2.2 Расходи

Расходи су у билансу успјеха Општине исказани у износу од 6.251.211 КМ. Према налазу ревизије износе 6.239.218 КМ.

4.2.3 Разлика прихода и расхода

Разлика између прихода и расхода у билансу успјеха за Општину, исказана је у износу од (188.216) КМ. Према налазу ревизије разлика између прихода и расхода износи (155.119) КМ. Образложење утврђене разлике дато је у тачкама 4.1.2 и 4.1.3 Извјештаја.

4.3 Биланс стања

4.3.1 Актива

Актива исказана на дан 31.12.2008. г. износи 80.055.501 КМ, а чине је: новчана средства 96.983 КМ, краткорочна потраживања 500.841 КМ, финансијски и обрачунски односи са другим повезаним јединицама 3.335 КМ, краткорочна разграничења 114.904 КМ, неотписана вриједност сталних средстава 64.959.028 КМ, хартије од вриједности 50.000 КМ и дугорочна разграничења 14.330.410 КМ.

Анализом билансних позиција имовине Општине, утврђено је сљедеће:

Новчана средства исказана су у износу од 96.983 КМ, од чега су новчана средства на жиро рачунима 76.504 КМ и депонована средства 20.479 КМ. Ревизији није документовано да је Општина вршила избор банака за вођење послова платног промета према Закону о јавним набавкама.

Краткорочна потраживања од 500.841 КМ, чине: потраживања по основу комуналне накнаде 369.456 КМ, накнаде за експлоатацију шљунка 67.964 КМ, накнаде по основу грађевинског земљишта 31.438 КМ, по основу камате 10.593 КМ и по осталим основама 21.390 КМ. Значајан дио потраживања односи се на 2006. г. и раније године и на потраживања од правних лица у којима је покренут стечајни поступак, а Општина није вршила процјену наплативости и надокнадивости потраживања. Потраживања су исказана мање за 25.266 КМ, колико је (према подацима ШГ) остало неплаћено накнаде по Закону о шумама.

Према презентованим подацима које је ШГ «Градишка» доставило Општини, утврђено је да обрачун накнаде за развој неразвијених дијелова Општине са којих потичу продати дрвни сортименти, од 15.08.2008. г. није извршен у складу са одредбама чл. 89 тачка 3. Закона о шумама, јер обрачун наведене накнаде није вршен по цијенама франко утоварено на камионском путу. Због наведеног погрешног обрачуна накнаде мање су исказани разграничени приходи и потраживања од ШГ. Овај износ ревизија није утврдила, јер Општина није прибавила податке од ШГ. У главној књизи се не евидентира обрачун, односно потраживање од ШГ, осим што се на позицији прихода евидентира наплаћени износ накнаде. Није вршена контрола обрачуна и усаглашавање са ШГ. Општина није донијела програм улагања средстава остварених по основу чл. 44 (ранијег) и чл. 89. (важећег) Закона о шумама и не врши праћење трошења истих за намјене предвиђене наведеним законом.

Руководству Општине препоручујемо да изврши анализу и процјену надокнадивости свих потраживања, у складу са чл. 16. Правилника о рачуноводственој политици за кориснике буџета Републике, изврши процјену њихове наплативости и оправданости постојања и у прописаним роковима изврши њихово усаглашавање са дужницима.

Неотписана вриједност сталних средстава Општине исказана је у износу од 64.959.028 КМ, а односи се на земљиште 10.356.344 КМ, грађевинске објекте (зграде и станови) 6.864.759 КМ, путеве и мостове 41.804.309 КМ, остале грађевинске објекте (јавна расвјета, водоводи и остало) 1.405.984 КМ, опрему 209.265 КМ, инвестиције у току 4.208.665 КМ и остало 109.702 КМ. Исказана је више за 95.113 КМ (мање за 34.945

КМ, због погрешне класификације набавке сталних средстава на позицију текућих трошкова и више за 130.058 КМ, јер продаја земљишта није евидентирана на позицији сталних средстава).

Набавна вриједност сталних средстава повећана је у 2008. г. за 6.499.341 КМ, а односи се на зграде 2.778.857 КМ, путеве и улице 2.480.641 КМ, остале грађевинске објекте 594.190 КМ, јавну расвјету 329.206 КМ, водоводе 266.116 КМ и опрему 31.801 КМ, набавку земљишта 15.230 и остало 3.300 КМ. Набавка је финансирана из средстава капиталних помоћи 2.144.500 КМ, средстава кредита 841.126 КМ, средстава из економско – социјалне компоненте развојног програма Републике Српске 2007 – 2010. г. 1.998.630 КМ, средстава Јединице за координацију пољоприврених пројеката 317.466 КМ, кредита извођача радова 734.044 КМ, из прилива од продаје земљишта 154.820 КМ и из средстава буџета 308.755 КМ.

Комисија именована од Начелника 16.03.2006. г. извршила је попис локалних путева и извршила процјену њихове вриједности. Тако процијењена вриједност евидентирана је као набавна вриједност, што није у складу са МРС ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема, јер извршена процјена вриједности није обезбиједила исказивање вриједности сталних средстава према њиховом историјском трошку. У књиговодству су евидентирани процијењене садашње вриједности као набавна вриједност, па ће се обрачун амортизације вршити на умањену основицу, а не на њихову набавну вриједност.

Обрачун амортизације сталних средстава вршен је по стопама које су објављене у Правилнику о рачуноводственим политикама (грађевински објекти 1,3%, канцеларијска опрема, телекомуникациона опрема и намјештај 12,5%, моторна возила 15,5% и рачунарска опрема 20%) и по стопама из Правилника о номенклатури основних средстава (клима уређаји, ТА и кварцне пећи, кухињска опрема, вентилатори, домови културе, путеве, јавна расвјета и др.), а не на основу процијењеног вијека коришћења, што није у складу са МРС ЈС 17 – Некретнине постројења и опрема, параграф 66, којим је дефинисано да се износ средстава које се амортизује алоцира системски током његовог вијека трајања.

Напомене уз финансијске извјештаје не садрже значајна објављивања везана за стална средства, како је дефинисано МРС ЈС – 17 Некретнине, постројења и опрема, параграфи 88 и 89.

Препоручујемо руководству Општине да изврши исправку процјене сталних средстава у складу са МРС ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема.

Хартије од вриједности исказане у износу од 50.000 КМ, а односе се на уплаћени оснивачки капитал у Јавно предузеће регионална депонија «ДЕП –ОТ» Бања Лука.

Дугорочна разграничења исказана су у износу од 14.330.410 КМ, а односе се на обавезе по основу дугорочних кредита од 13.596.365 КМ и дугорочне обавезе према извођачима радова од 734.045 КМ. Исказана су више за 980.430 КМ, јер Општина није усагласила своју књиговодствену евиденцију обавеза по основу камата са отплатним плановима кредита.

4.3.2 Пасива

Пасива исказана на дан 31.12.2008. г. износи 80.055.501 КМ, а чине је: краткорочне текуће обавезе 886.109 КМ, обавезе према радницима 165.726 КМ, финансијски и обрачунски односи са другим повезаним јединицама 487 КМ, краткорочна разграничења 455.134 КМ, дугорочне обавезе и разграничења 14.330.410 КМ, извори сталних средстава 64.959.028 КМ, извори осталих средстава 50.000 КМ и нераспоређени вишак прихода и расхода (791.393) КМ.

Краткорочне текуће обавезе исказане су у износу од 671.846 КМ, а односе се на обавезе према добављачима.

Обавезе према запосленима исказане у износу од 165.726 КМ, односе се обрачунату неисплаћену плату и накнаду запосленим и одборницима за децембар 2008. г.

Краткорочна разграничења исказана су у износу од 455.134 КМ, односе се на разграничене приходе 388.903 КМ, остала разграничења 36.231 КМ и резервисање 30.000 КМ. Разграничени приходи по основу комуналних накнада нису усаглашени са обрачунатим накнадама за 89.128 КМ.

Дугорочне обавезе од 14.330.410 КМ, односе се на обавезе по основу дугорочних кредита од 13.596.365 КМ и дугорочне обавезе према извођачима радова од 734.045 КМ. Исказане су више за 980.430 КМ, јер Општина није усагласила своју књиговодствену евиденцију обавеза по основу камата са отплатним плановима кредита.

Извори сталних средстава исказани су мање за 34.945 КМ, због погрешне класификације набавке сталних средстава на позицију текућих трошкова и више за 130.058 КМ, јер није евидентирана продаја земљишта.

4.3.3 Нераспоређени вишак прихода и расхода

Општина је у 2008. г. евидентирала приходе у износу од 6.062.995 КМ, и расходе у износу од 6.251.211 КМ и остварила разлику прихода и расхода од (188.216) КМ. У истом периоду евидентирани су приливи за набавку сталних средстава у износу од 2.373.231 КМ (од ЈП «Путеви РС» 2.066.231 КМ и Министарства РС 307.000 КМ), кредит код Нове банке од 600.000 КМ и прилив од продаје земљишта 154.820 КМ, капиталне трошкове од 2.844.509 КМ и отплату кредита од 724.952 КМ (132.652 КМ кредити од банака и 592.300 КМ кредити од извођача радова), чиме је по основу капиталних трошкова и финансирања остварен дефицит од (441.409) КМ. Како је и по билансу успјеха остварена разлика прихода и расхода од (188.216) КМ, то је за 2008. г. исказан дефицит од (629.625) КМ. Према налазу ревизије дефицит износи (631.472) КМ.

Исказани дефицит на дан 01.01.2008. г од (202.624) КМ покривен је из примљених прилива у износу од 33.767 КМ и умањен за отписане обавезе у износу од 7.089 КМ, па кумулативни дефицит на дан 31.12.2008. г. износи (791.393) КМ. Према налазу ревизије износи (793.240) КМ.

Руководству Општине препоручујемо да у складу са важећим законским прописима изврши финансирање утврђеног кумулативног дефицита.

4.4 Напомене уз финансијске извјештаје

Општина је саставила Напомене уз финансијске извјештаје за 2008. г., а исте нису у потпуности сачињене у складу са захтјевима МРС ЈС – 1 Презентација финансијских извјештаја, параграфи 129 – 131 и Правилником о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина и градова и фондова, јер не пружају информације о основи за састављање финансијских извјештаја, примјењеним рачуноводственим политикама, саопштење о усаглашености са МРС ЈС, промјенама на имовини, све информације о судским споровима, а појединачне ноте не објашњавају довољно ставке приказане у финансијским извјештајима.

Лицима одговорним за састављање финансијских извјештаја препоручујемо да Напомене уз финансијске извјештаје састављају према МРС ЈС – 1 Презентација финансијских извјештаја, Параграф 127–139 и Правилнику о финансијском извјештавању.

4.5 Потенцијалне обавезе

Према извјештају који је достављен Скупштини општине, Правобранилаштва РС је у 2008. г. водило 76 судских спорова (36 парничних, 19 управних, 4 извршна, 2 ванпарнична и 1 управни), од којих је ријешено 8 спорова. Општина нема поуздане евиденције о овим споровима. Поред овога, према подацима надлежне службе, вођено

је још 6 судских спорова (три у којима је Општина тужена и три у којима је Општина тужилац).

Препоручујемо руководству Општине да ажурира податке о судским споровима и да стално прати, анализира, процјењује и објелодањује податке у вези са истим.

Ревизорски тим:
Ђоко Шулић, с.р.
Слободанка Миловић, с.р.

ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ СРБАЦ за период 01.01-31.12.2008.г

Р.Б	Конто	ОПИС ПОЗИЦИЈЕ	Ребаланс за 2008.г	Извршење по клијенту	Налаз ревизије	Индекс	
						7=6:4	8=6:5
1	2	3	4	5	6	7	8
(А)		БУЏЕТСКА СРЕДСТВА (I+II+III+IV)	9.672.000	9.191.048	9.212.152	95	100
I		П Р И Х О Д И (1+7+15)	6.469.000	6.062.995	6.084.099	94	100
1		Порески приходи (2 до 6)	4.738.500	4.457.781	4.457.781	94	100
2	7111	Порез на доходак и добит	4.000	3.734	3.734	93	100
3	7130	Порез на лична прим.и прих.од сам.дјел.	396.250	392.596	392.596	99	100
4	7140	Порез на имовину	262.500	255.584	255.584	97	100
5	7150	Приходи од индиректних пореза	4.069.000	3.799.915	3.799.915	93	100
6	7190	Остали порези	6.750	5.952	5.952	88	100
7		Непорески приходи (8 до14)	1.120.500	986.707	1.007.811	90	102
8	7210	Приходи од имовине	30.000	24.267	24.267	81	100
9	7221	Административне таксе	95.000	92.127	92.127	97	100
10	7223	Комуналне таксе	238.000	205.261	205.261	86	100
11	7224	Накнаде по разним основама	676.000	581.750	602.854	89	104
12	7225	Приходи од пружања јавних услуга	30.000	30.828	30.828	103	100
13	7230	Новчане казне	1.500	1.200	1.200	80	100
14	7290	Остали непорески приходи	50.000	51.274	51.274	103	100
15	7310	Текуће помоћи	610.000	618.507	618.507	101	100
II		КАПИТАЛНИ ДОБИЦИ (16)	180.000	154.820	154.820	86	100
16	8111	Прилив од продаје сталних средстава	180.000	154.820	154.820	86	100
III		КАПИТАЛНЕ ПОМОЋИ (17)	2.423.000	2.373.233	2.373.233	98	100
17	8122	Капиталне помоћи од РС	2.423.000	2.373.233	2.373.233	98	100
IV		ПРИМЉЕНИ КРЕДИТИ (18)	600.000	600.000	600.000	100	100
18	8143	Дугорочни кредит	600.000	600.000	600.000	100	100
(Б)		БУЏЕТСКА ПОТРОШЊА (V+VI+VII)	9.672.000	9.820.672	9.843.624	102	100
V		РАСХОДИ (19+42)	6.403.500	6.251.211	6.239.218	97	100
19		ТЕК.ТР.(20+23+24+34+39+40+41)	5.601.000	5.516.580	5.504.587	98	100
20		Бруто плате и нак. (21+22)	1.816.000	1.794.135	1.794.135	99	100
21	6111	Бруто плате	1.430.000	1.424.078	1.424.078	100	100
22	6112	Накнаде трош.запосл.и скуп.одборника	386.000	370.057	370.057	96	100
23	6120	Порези и доприноси на ост.лична прим.	78.500	80.627	82.475	105	102
24		Трошко. материјала и услуга (25 до 33)	1.670.000	1.692.964	1.620.047	97	96
25	6131	Путни трошкови	45.000	40.848	40.848	91	100
26	6132	Трошкови енергије	200.000	178.618	57.276	29	32
27	6133	Трошк.комуналних и комуникаци.услуга	65.000	68.506	68.506	105	100
28	6134	Набавка материјала	110.000	110.026	99.724	91	91
29	6135	Трошкови услуга превоза и горива	140.000	144.458	85.382	61	59
30	6136	Закуп имовине и опреме	20.000	19.628	19.628	98	100
31	6137	Трошкови текућег одржавања	673.000	697.960	451.056	67	65
32	6138	Трошкови осигурања и платног промета	20.000	19.357	19.357	97	100
33	6139	Уговорене услуге	397.000	413.563	778.270	196	188
34		Текуће помоћи (35 до 38)	1.343.500	1.283.850	1.342.926	100	105
35	6141	Помоћи другим нивоима власти- МЗ	0	1.500	1.500		100
36	6142	Помоћи појединцима	529.000	515.253	574.329	109	111
37	6143	Помоћи непрофитним организацијама	793.500	759.660	759.660	96	100
38	6145	Субвенције јавним предузећима	21.000	7.437	7.437	35	100
39		Буџетска резерва	57.000	56.100	56.100	98	100
40	6150	Капитални помоћи	146.000	123.990	123.990	85	100
41	6160	Трошкови за камате	490.000	484.914	484.914	99	100
42	6800	Дознаке нижим буџ.корисницима	802.500	734.631	734.631	92	100
VI		КАПИТАЛНИ ТРОШКОВИ (43 до 48)	3.133.500	2.844.509	2.879.454	92	101
43	8211	Набавка земљишта	16.000	15.230	15.230	95	100
44	8212	Набавка грађевинских објеката	1.690.000	1.663.001	1.663.001	98	100
45	8213	Набавка опреме	30.000	31.801	66.746	222	210
46	8214	Набавка осталих сталних средстава	3.500	3.300	3.300	94	100
47	8215	Набавка сталних средстава у облику права		30.000	30.000		100
48	8216	Реконструкција и инвест.одржавање	1.394.000	1.101.177	1.101.177	79	100
VII		ОТПЛАТЕ КРЕДИТА (49)	135.000	724.952	724.952	537	100
49	8230	Отплате кредита	135.000	724.952	724.952	537	100